

VÄRLDSNYHET

Nordisk Filateli presenterar unik

FÄRGLIKARE

Alla som samlar klassiskt Sverige vet att det hittills varit ett stort problem med att bestämma nyanser på de olika märkena. Man läser i kataloger men blir kanske inte helt klar över de beskrivningar som där lämnas och framför allt är det svårt att översätta den tryckta texten till ett direkt seende av färgen som beskrives.

De färgnycklar som finns i marknaden är nog i och för sig bra men det är ändå mycket svårt att få fram en acceptabel jämförelsegrund mellan en heltäckande färgyta och den färg och/eller nyans som ett frimärke uppvisar. Det i särklass bästa sättet för ett bedömande är att ha redan nyansbestämda frimärken att jämföra med. Men vem har det?

Det är här denna nya färglikare kommer in.

Bakgrund

Låt oss först som sist konstatera att önskemålet om att få fram en färglikare är gammalt men att man inte förrän i våra dagar förfogar över sådan tryckteknisk utrustning att det är praktiskt möjligt att få till stånd ett färgtryck som så överensstämmer med originalet att t.o.m. de finaste färgnyanserna går fram. Vi skall här inte gå in på hela den tekniska apparatur som behövs utan endast konstatera att den finns, och för att citera chefen för Falkenbergs Tryckeri, Hubert Carlsson; "allt går att få fram i tryck, det är bara fråga om tid, lidande och pengar".

Med dessa premisser började vi för ett halvt år sedan diskutera möjligheterna att trycka en färglikare som till grund

hade just utvalda, nyanserade frimärken. Förhandlingar togs upp med Postmuseum för att höra om de ville "ställa upp" och låna oss de märken som behövdes. Sven Carlin tyckte att iden med en färglikare var god och lovade att ställa Postmuseums material till förfogande. Nästa steg var att kontakta två erkänt duktiga och "färgsinnade" filatelister för att låta dem plocka ut representativa exemplar av de olika nyanserna ur Postmuseums stora material. Vi talade med herrar Curt Haij och Olle Pettersson och de blev eld och lågor inför projektet. Tämmligen snart hade dessa två plockat ut hela sortimentet av katalogiserade nyanser vad gäller skilling banco emissionerna och märkena gick till tryckeriet, det hela var i gång.

Spännande väntan

Nu hade tryckeriets tekniska personal verkligen fått något att bita i. Färgseparationen d.v.s. den procedur där man plockar ut de olika huvudfärgerna ur originalet är alltid en mycket känslig operation och i det här fallet alldeles extra besvärlig eftersom det slutliga resultatet är så avhängigt av hur noggrannt och riktigt det görs. En aning för mycket av gult i trycket och man står där med en massa gröna 4-skillingar o.s.v. Efter ett antal veckor av "lidande" för tryckeriet var så det första provet klart.

Det var med stor spänning vi träffades nere på Postmuseum för att gemensamt kontrollera hur likt provet blivit originalmärkena. Exaktheten var förbluffande. Endast ett par märken bedömdes be-

höva lite individuell justering för att vi skulle ha en omgång tryck som helt överensstämde med originalmärkena. Första steget hade klarats, men mycket återstod.

Det är gott och väl att ha färgseparationen klar men nu uppstod frågan om vilket papper som man skulle trycka på, vilken typ av färg som skulle användas, hur tryckarken skulle passera genom pressen så att individuell färgjustering kunde göras under tryckfasen, vilken torkningsprocess de färdiga arken skulle genomgå och mycket, mycket annat.

Dessa frågor löstes undan för undan och till slut gjordes så det provtryck som av herrar Haij och Pettersson attesterades som godkänt. Alla skillingnyanserna fanns nu i tryck och vi kunde bestämma införandet av det första färglikarbladet i tidningen.

Vad händer

I decembernumret i år sätter vi igång. Då kommer till hela tidningens upplaga att införas 3-skilling banco märkena med nyansbeteckningar både efter Facit och SFF. (Tyvärr har dessa kataloger olika nyansbeteckningar på just 3-skillingarna men på resten av skillingemissionen har man samma nomenklatur). Sedan fortsätter vi med första avdelningen av 4-skillingar i januari och sedan kommer blad för blad hela den svenska "klassiska" frimärksutgivningen fram t.o.m. Oscar, inkluderande Tjänste och Lösen. När det gäller Ringtypsmärkena hoppas vi att de båda katalogerna kommer att enas så att man har samma beskrivning och nyansbeteckning, och inte som nu, var sitt system.

Efter introduktionen i decembernumret som går i hela tidningsupplagan så måste vi begränsa oss i fortsättningen till endast den prenumererade delen av tidningen. Lösnummerköparna kan alltså inte få färglikaren i sina exemplar. Det

kostar mycket pengar att göra dessa färglikarblad och då återförsäljare av lösnummer har returrätt på icke sålda exemplar så ser vi oss inte ha råd att gå ut i hela upplagan – med undantag av det första bladet, som redan nämnts.

Efterbeställning och samlingspärm

Vi vet att nya prenumeranter tillkommer hela tiden och för att ge dessa nytillkomna möjlighet att komplettera "bakåt" har vi tryckt en liten överupplaga av färglikarbladen som kan beställas direkt från oss. En samlingspärm i vilken man förvarar de olika färglikarbladen är framtagen och kan även den beställas direkt från oss. Se mer om detta på det inhäfningsblad som finns vid färglikaren i tidningen i december.

Jättesatsning

Som Ni säkert kan förstå så är det här en jättesatsning. Om vi skall vara riktigt ärliga så trodde vi nog inte riktigt på att det skulle kunna gå att få fram en sådan här färglikare, men tekniken har gått framåt och vad som igår var omöjligt är en realitet idag.

Vi skall inte glömma bort vad de personliga insatserna från tryckeriets personal betytt och den djärva satsning som ledningen för Falkenberg's Tryckeri gett sig in på. Man tyckte detta var en utmaning, en test av kunnighet och resurser, och man klarade det.

Vi vill självfallet också tacka Curt Haij och Olle Pettersson för deras helhjärtade och entusiastiska insatser och sist men inte minst Sven Carlin på Postmuseum utan vars generösa erbjudande detta projekt aldrig skulle kunna ha genomförts.

Nu hoppas vi bara att alla våra prenumeranter skall ha den stora glädje och nytta av färglikaren som vi tror att de kommer att få.

S O Forselius